

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hétre

10 frt — kr.
5 „ — „
2 „ 50 „
1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseknél alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj
den külön beiktatásért 30 kr.

Egy jó alkalom.

Nemsokára összeül Budapesten a hetedik interparlamentáris konferencia. Nevezetes dolog, hogy a világ e legtekintélyesebb testülete ezuttal hazánk fővárosában tartja tanácskozásait. Európai érdekesség dolgában kétségtelenül ez lesz a legkiválóbb esemény, mely az ezredéves ünnepsek egész sorozata alatt Budapesten végbemegy. Jelentőségét fokozza, hogy a hetedik interparlamentáris konferencia jóval népesebb lesz, mint voltak az eddigiek, meg az, hogy igen nevezetes nemzetközi kérdések dolgában van hivatva dönteni. Ehhez járul az, hogy a konferencia tagjai közül igen sokan részt vesznek a Vaskapu ünnepi megnyitásánál, mely eseményhez tudvalevőleg igen fontos európai érdekek fűződnek.

Az interparlamentáris konferencián képviselteti magát minden európai nemzet törvényhozó testülete. Egyedü Románia marad el.

Sohase volt egyszerre annyi nevezetes vendége Magyarországnak, mint lesz ennél a nagyszerű alkalomnál. A legkitünőbb európai politikusok egész nagy csoportja jön hozzánk, hogy komoly tanácskozások során megbeszéljenek az egész világra kiható kérdéseket. Büszkéek lehetünk és büszkéek is vagyunk rá, hogy vendégeikül láthatjuk őket, s hozandó határozataik bizonyára messze jövőbe kiható történelmi nevezetessége hazánk fővárosához és államunk ezredéves fönnállásának az ünnepléséhez fűződik.

Nem az interparlamentáris konferencia magasztos hivatásáról, törekvéséről és céljáról óhajtunk elmélkedni. Annyi bizonyos, hogy az egész emberiség rokonszervvel kíséri a nagyszerű mozgalmat, mely igazán érdemes arra, hogy a világ legnagyobb elméi legnemesebb szívei odaadással csatlakozzanak hozzá. Egyszerre megváltoznék Európa összes nemzeteinek a sorsa, ha az interparlamentáris törekvések megvalósulhatnának, s reális, igazi erővel bíró törvényes intézmények formájában áraszthatnák aldásaikat az emberiségre! Nem erről óhajtunk most beszélni, hanem arról, hogy nemzetünk miképpen értékesíthetné a maga külön érdekében azt, hogy az interparlamentáris konferencia ép hazánk fővárosába gyűjti össze Európa annyi kitünőségét. Sohase nyílt a magyar nemzetnek ennél nagyszerűbb és kedvezőbb alkalma arra, hogy Európa rokonszervét, becsülését a maga számára megszerezze és arra, hogy nemzeti intézményeinknek, törekvéseinknek Európa-

szerte igazán tekintélyes barátokat hódítson.

Tapasztalhattuk most ezredéves ünnepünk során, hogy a messze idegenből sajátos elfogultsággal jönnek hozzánk az emberek.

Eddigelé keveset tettünk a végből, hogy Európa ismerjen bennünket, még kevesebbet a végből, hogy olyannak ismerjen, a milyen vagyunk. Ellenségeink czudarul elrágalmaztak bennünket s bár az utóbbi események sokban hozzájárultak ahhoz, hogy legalább azoknak a vélekedése kedvezőbbre váljék, a kik érdeklődnek irántunk, de azért ne álltassuk magunkat: Európa közvéleménye átkozottul keveset tud rólunk és se államiságunk természetével, se alkotmányunk rendjével, se törekvéseinkkel nincsen tisztában.

A Balkán félsziget akármelyik országát, nemzetét jobban ismeri, mint a magyart. Mert a Balkán-félsziget kicsike országai önálló államok, annak számára jelentéktelen nemzetei független nemzetek. Mi pedig szerencsétlen közögi viszonyainkánál fogva arra vagyunk kárhozottva, hogy Európa szemében mindig csak Ausztria hatalmának az árnyéka alatt tényődjünk. Akár fogadást mernénk rá ajánlani, hogy az interparlamentáris konferenciára hozzánk érkező jeles férfiak közül igen kevesen tudják és ismerik a magyar állam európai jelentőségét s még kevesebben tudják és ismerik hazánk közdolgait. Honnét is tudnák, mikor a magyar-osztrák monarchia minden dolgát Bécsből intézik s a magyar állami önállóság soha sehoh se jut tökéletes kifejezésre, mikor olyan események játszódnak le, melyek Európa érdeklődését provokálják?

Csupa zavaros fogalmaik lehetnek hazánkról, államunkról; még zavarosabbak pedig bizonyára azokról, melyek közt a magyarországi nemzetiségek élnek; hiszen mindig csak azt hallják, hogy ebben az országban egy ázsiai vadságban élő zsarnok nemzet jogtalanul megszerzett, jogtalanul fentartott szupremáciája elviselhetetlen iga alá kényszeríti az elnyomott nemzetiségeket.

Nos, az interparlamentáris konferencia nagyszerű alkalmul kínálkozik arra, hogy az egész Európából ideérkező, s napokon át itt tartózkodó politikai kitünőségek előtt a magyar államról és a magyar nemzetéről olyan képet adjunk, a mely a valóságnak megfelel. Ne hivatkozunk előttük azzal, a mivel nem rendelkezünk, de arról azután tegyünk becsületes tanúságot, hogy itt egy élet-erős, alkotmányos, történelmi jogaira felté-keny, szabadszerető, szabadelvű törek-

vésektől áthatott egységes nemzet él a maga saját államában, a melynek nincsen ugyan meg az az önállósága, melyre hivatott és elegendőképp erős is, de a nemzet közfelfogásában meg van az önállóságra való törekvés is, az önállóságra való jogérzete is, az önállóság kivívásába vetett bizalom is.

Az interparlamentáris konferenciában résztvesznek a magyar közélet összes kitünőségei. Ezeknek hazafias kötelességök az, hogy az idegen törvényhozókkal való társas érintkezés rendjén felvilágosítsák őket a magyar nemzeti és állami élet igazi természetéről. Nem elég az, ha az ide seregülő jeles férfiak jól mulatnak Budapesten; nem elég az, ha körülveszik őket a vendéglátás magyaros bőségével és fényével s megismerkednek a legelőkelőbb magyar társasélet bizonyára imponáló előkelőségeivel. Az efféle dolgokban alkalmasint van nekik részök máshol is. Arra kell törekedniök a hivatott magyar tényezőknél, hogy az idegen politikusok a politikai magyar nemzet és magyar állam viszonyaival is megismerkedjenek; hogy ne csak néhány élvezetes nap könnyen szertefoszló emlékezetét vigyék magukkal Magyarországból, hanem mélyebb, komolyabb, maradandóbb politikai impressziókat is. Arra kell törekedniök a magyar közélet férfainak és azoknak az előkelő társadalmi tényezőknél, melyek a külföldi vendégekkel érintkezésben lesznek, hogy ezek előtt teljes igazában kidomborodjék a magyar államiság és a politikai magyar nemzet képe. Hadd lássák, hadd észleljék, hogy a magyar állam és a magyar nemzet milyen, mire képes most és életerején k független kifejtése mellett mire lehetne képes a jövőben.

A külön magyar érdekek szempontjából másodrendű kérdés az, hogy mit végez Budapesten a hetedik interparlamentáris konferencia. Elsőrendű kérdés az, hogy a konferencia tagjai minő képet alkotnak maguknak hazánk és államunk rendjéről, nemzetünk erejéről, kulturájáról, törekvéseiről és jövődöbeli hivatottságáról. Bármily nyomorultak legyenek is ép most zavaros belpolitikai viszonyaink, ezek nem ejthetik tévedésbe azokat az okos embereket. Ezek mellett az állapotok mellett is méltányolhatják majd államiságunkat és nemzeti tulajdonságainkat. Hiszen jól tudják ok azt, hogy egy rossz kormány és egy szánalmas belpolitikai helyzet mulandó dolog, a melynek hitványságain könnyűszerrel győzedelmeskedik a nemzet ereje.

Közigazgatási tisztviselők érdekében.

Egy éve mult, hogy Szeben vármegye kezdeményezésére a vármegyei tisztviselők javadalmának rendszeres javítása érdekében mozgalom indult meg s e tárgyban az érdekeltek országos értekezletet is tartottak. Az értekezlet megállapodásai azonban fogamatossá maradtak s a mozgalom jó ideig szünetelt. Abauj-Torna vármegye közönsége azonban újra felvetette most a fontos kérdést és ez évi augusztus hó 27-iki közgyűlésének határozata alapján most Fábán János alispán terjedelmes köriratot bocsátott ki. A képviselőházhoz intézet körirat összehasonlítást tesz a közigazgatási tisztviselők, a hadsereg tisztikara és egyéb hivatalnokok előléptetési és javadalmazási viszonyai között, s kimutatja hogy a megyei tisztviselők helyzete mostoha és tarthatatlan. A körirat befejezésében arra kéri Abauj-Tornamegye a képviselőházat, hogy addig is, míg a vármegye intézménye törvényhozásilag véglegesen rendezve leendő, a vármegye részére kért 125.024 forint államsegélyt adják meg s azt részére a jövő évi január hó 1-től kezdődőleg tegyék folyóvá.

Kossuth és Ugron. A függetlenségi és 48-as Ugron- és Kossuth-párt — mint a Politikai Ertesítő jelenti — a választások idejére javaslatot dolgozott ki, a mely szerint a két párt arnyalat a választások folyamán egységes párt gyanánt fog szerepelni minden más párt jelöltjével szemben. Minden olyan esetben, a mikor egy harmadik pártnak is van jelöltje az illető kerületben, a két pártárnyalat intéző bizottságai közösen fognak megállapodni abban, vajjon a függetlenségi párt melyik arnyalatának jelöltje legyen vissza. Hlyformán nem fog a jövő választásoknál megtörténni, hogy a két függetlenségi pártárnyalat jelöltje egymást gyengítvén, egy harmadik párt jelöltje jusson győzelemre. Egyebekben marad minden a régiben. Az a javaslat, amelyben a két pártárnyalat vezető emberei már megállapodtak, a mely a választások idején való együttműködés feltételeit körülírja és a vitás esetek eldöntését a két arnyalatnak egyforma számú intézőbizottságaira ruhazza, a napokban a pártárnyalatok értekezletei elé kerül, hogy párhátrozatokka emelkedhessék.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.**PERKEO.**

— Diákdal Scheffeltől. —

A heidelbergi várban
Perkeo törpe élt.
Termetre volt csak apró,
De szomjra — égi ért.
Bolondnak csufolák, de
Ő gondolá: »no csak
Vólnátok, mint én, olyan
Borkedvük, okosak.«

Midőn a nagy hordóba
Szinig tölték a bort :
A törpe a jövővel
Egész tisztába volt.
»Oh macskasírhalmvölgy
Világ, mehatsz te már.
Mit seftel rajtad ember,
Az wurst nekem s egal.«

»Sok van, ki száraz eszmék
Miatt egymásba köt.
S alapjában ha vesszük :
Minden füst, pára, kőd.
Borban van az igazság.
Szörpölve azt vigan,
Kimondom permanensnek
Én vén bolond magam.«

Perkeo mind örökre
Pinczébe szállva itt.

Kossuth Ferencz Nagyváradon.

Arra a híre, hogy Kossuth Ferencz Nagyváradra megy, lapársunk a »Nagyvárad« a következő cikket hozza tegnapi számában.

Szükszavu távirat hozta meg azt a frapáns hírt, hogy Kossuth Ferencz párthiveivel e hó 20-án Nagyváradra érkezik azon célból hogy az itteni függetlenségi pártot szervezze és dr. Barabás Bétát jelöltként ajánlja a jövő választásokra Tisza Kálmánnal szemben, a kinek pedig tudvalevőleg olyan bizonyos a mandátuma Nagyváradon, hogy a legskeptikusabb és legpesszimistikusabb mameluk sem nagyon félti azt a Kossuthék harci tüzetét.

Örömmel és hazafias lelkesedéssel üdvözöljük Nagyváradon Kossuth Ferenczet, a kinek elveivel nem értünk ugyan minden tekintetben egyet, de a kinek célját és szándékát, melyet nagyvárad utjára kitűzött, becsülni és méltányolni tudjuk. Azt hisszük, hogy sem ő, sem protegáltja, dr. Barabás Béla egy percig sem gondolnak arra, hogy Nagyváradon Tisza Kálmán pozícióját meggyengítsék. Sokkal erősebb kötelék fűzi a nagyváradiakat a nagy államférfiu személyéhez, semhogy ezt bármilyen vehemens ellenzéki akció csak a legesélyesebb mérvben is megtudná lazítani. Sokkal több Nagyváradon az állambivatalnok és a kormány akaratának alárendelt választó, semhogy itt nagy ideig még arra lehetne gondolni, hogy ellenzéki képviselőt küldjünk a parlamentbe.

Azt hisszük azonban, hogy a Kossuth Ferencz érkezésének és a dr. Barabás Béla jelöltségének nem is ez a célja. Nem azért jönnek ők ide, hogy mandátumot hódítsanak, hanem hogy életre keltsék a Nagyváradon olyan régen szunnyadó ellenzéki szellemet, a melynek megnyilatkozását sem a megyegyűléseken sem a törvényhatósági bizottság ülésein nem halljuk, nem látjuk soha. Néha néha, mikor csordultig megtelik a pohár, mikor elfog bennünket a keserűség, — fel-fel csillan az oppozíció langja, zugalódunk egy kissé, de

azután hamarosan leküzdí ezt a mameluk fegyelem, — és megvigasztalódunk azzal, hogy minden úgy van jól, a hogy van, mert hiszen Tisza Kálmán, a mi szeretett képviselőnk. Lelohad a nagy felbuzdulás, a nélkül, hogy valami tényleges eredménnyel dicsekedhetne.

Mind ennek pedig az az oka, hogy Nagyváradon szervezett ellenzéki párt, mely valamely egységes elhatározásra, nagyobb akcióra képes volna, nagy idők óta nincs. Vannak nekünk bajaink és sérelmeink bőven, a melyeket nem orvosol a mameluk meghunyászkodás, és alázatos instálás, de azért az ellenzék, mely szokimondó erélyes követelésével volna ilyenkor hivatva fellépni, nem ad életjelt magáról, pedig állítólag létezik, sőt néha városatyaválasztások alkalmával üléseket is szokott tartani. Különbén úgy elrejtőznek a nyilvánosság elől a mi ellenzéki polgártársaink, mintha csak restellenék, hogy [Nagyváradon, ebben a hirhelt mameluk centrumban ők nem a kormánypart elveit vallják, sőt az idők folyamán, a mint azt a felmerülő érdekekhez es connexiókhoz képest szükségesnek látják, esetleg el is felejtik, vagy a mi még szegényletesebb, le is tagadják, hogy ők valamikor ellenzékiek voltak.

Azt hisszük, hogy Kossuth Ferencz és hivei felrázzák fásult közönyéből e hó 20-án a nagyvárad ellenzékét, mely talán tudta és akaratát nélkül uszályhordozója lett itt a kormányparti akaratnak. Nem a Tisza Kálmán mandátumáról van itt szó, nem is a liberalizmusról. Egyiket sem fenyegeti veszély. De igenis szó van az ellenzék életrekeltéséről, szervezkedéséről, a melynek szükségét és messze kiható hasznos működését mindnyájan óhajtjuk olyan időkben, mikor a nemzet ügyei olyan tehetetlen, olyan alkalmatlan emberre vannak bízva, mint a minő br. Bánffy Dezső és a mikor a vidék érdekeit csak választások előtt emlegetik; választások után pedig a centralisatio kárhuzatos politikája anyakunkba

Egy kapitányné lelkifurdalásai.

— Irta: Sas Ede. —

I.

A jószágigazgató elhozta az urnókat a számadásokat. A jószágigazgató ur szép ember volt, olyan szép ember, mint a gráufos, a kiról az a gyönyörű kuplé zeng. Az a sentimentális kuplé, mely épp oly hallhatatlan, akár a Divina Comédia. Ő is lovon jött, nem ugyan Noringbergből, csupán a tanyákról; következésképen fess lovaqlóruha volt rajta, hatalmas hosszuszaru, sárga lovaqló-izmakkal, melyek a legerősebb ellentétet képeztek az urnó topánkáival. Oly piczinyek valának ugyan is a topánkák, hogy ha egy litvánini lakomán azokból iszik valami lelkes lengyel: okvetlen megittasodik. Mert furcsa pohár am egy női cipellő, oh iszakos barátaim; mennél kisebb, mennél kevesebb falernumi fer belé, annál jobban le lehet belőle részegedni!

Tehát a jószágigazgató ur, az urnó, a kapitányné egy intésére helyet foglalt a nagy lila-virágos puffon és felolvasta a jelentést az aratási munkálatokról. Csupa szám és szám, sőt még több szám volt ez az irás; mindazonáltal ez a jelenet a leghatározottabban hasonlított azon középkori jelenetekhez, melyeket romantikus hangulatu írók és festők műveiben találunk. A Loire-, vagy Quadaqui-vir- vagy Rajna-parti vár búbjói heju asszonya az ablaknál ül — mindegy, ha az ablak csucsives, vagy román, vagy mór stíben épült, — a jó az, hogy illat csapódik be

Tizenöt évig szíttá
A malváziat.
Kivül — szuroksötétség.
De volt világ — b e l ü l.
Tántorga bár a lába :
Ivott — panasza nekül.

Hogy a hordóho' látott,
Az szinig töltve állt
S üresen konga öble,
Hogy várta a halált.
Szólt jámborul : »világ, az
Ur jobját é ekeld,
Ki gyöngé babszem által
Nagyságosat művelt.«

»Mint Dávid Góliáthot
Meggyőzte hajdanán :
Az óriás szomjat, törpe
Létemre, megvivám.
No most egy »de profundis«-t,
Ti boltok, zúgjatok !
Seprű jön a hordóból,
Győzelmesen halok.«

Perkeot eltemették
A pinczesir körül,
Az óriás hordó mellett
Ma is boros kőd ül.
Kegyes zarándokútja
Kit reggel arra visz,
Jaj! tombol, mint borirtó,
Az utcán éjjel is.

Jánosi Zoltán.

igyekeznek szólni minden terhet, de cserébe nem ad helyette semmit, vagy alig valamit.

Erről van szó és ezért érezzük na y szükségét Nagyváradon egy szervezett és tetekre kész ellenzéki pártnak, mely életképes legyen és megtudja fenyegetni azokat, a kik negligálják érdekeinket odafönn; meghunyászkodnak és alázatosan hajlonganak, ha azt a kormány úgy akarja, — idelelni. Egészséges, áldásos egy politikai működés, a közügyekért való nemes és áldásos küzdelem ellenzék nélkül nem képzelhető, — ne ijedjenek meg hát a helybeli kormánypárti matadorok se arra a hírre, hogy Kossuth Ferencz a nagyváradi függetlenségi és 48-as párt szervezése czéljából e hó 20-án Nagyváradra érkezik, dr. Barabás Bela pedig bátorodik sikra szállani a nagy, a mindenható Tisza Kálmánnal szemben.

Hazafias lelkesedéssel és igaz örömmel üdvözöljük Nagyváradon Kossuth Ferenczet és reméljük a legjobbat, — reméljük, hogy szárdéka megvalósul és szervezni fogja Nagyváradon a satnyuló ellenzék, melyet a jövőben nemcsak ismerni, de respektálni is fognak.

Es reméljük, hogy azt még a legelfogultabb kormánypártiak sem fogják megakadályozni, hogy Kossuth Ferenczet Nagyváradon olyan fogadtatásban részesítsék, a milyen Kossuth Lajos fiát minden magyar városban méltán megilleti.

Az új bünvádi perrendtartás

és
a védői intézmény szervezete.

Debreczen, szept. 12.

A képviselőház plénuma epeu tegnap fejezte be a bünvádi perrendtartásról szóló korszak alkotó törvényjavaslat részletes tárgyalását majdnem változatlanul fogadván el a törvényjavaslatnak a védelemről szóló rövid 10 szakaszát.

rajta, mámor és az alkonyuló nap halványuló sugarai. S lábainál ül a troubadur és olvassa neki a lelkéből lelkedzett verseket, és addig pengeti a kobozt, míg elveti azt és ráborul — természetes, hogy nem a kobozra. És természetes, hogy a férj be van hiva a IX. hadtest nyári királygyakorlataira. — azaz hogy pardon! most még nem a mi kapitánynekről van szó — a férj a hitetlenek ellen harcol, vagy valami közelebbi csetepatéban küzd a nemzeti becsületért . . .

Különb is, egy ilyen jelentés nem olyan száraz dolog, mint az ember gondolná. E számok hallatára, hogy hány ember, hány napig fáradozott a veritékes munkában, a képzelet élénk varázsolja az aranykalászos rónaságot, a délibib lengő, szinpadokon soha nem utánozható kurtináival. A nap oly forrón süt, s az óriás buzaasztagok árnyában oly hűvös van, akár egy budoárban. A rétről odacsap a sarju illata, olyan az, mint a bódító orosz nina-parfüme, olyan mint a női test piros illata. Mennyit ir e magról az illatok lágy poétája, Zola mester! . . . A forró, a termő, a gyümölcsöző, a gyönyörteli nyárnak himnusza egy ilyen aratási jelentés. s igen könnyen nélkülözzük a rimeket is, ha azt egy juhászosan gondör, fekete fürtű fiatal ember olvassa föl. Meg aztán a rimtelen versek ma divatosabbak is. S a legdivatosabb dolog mindörökre az marad a világon, midőn a fiatal felolvasó ajkán a versek egyszerre elhallgatnak. Csupán a költemény hangulata uszik a levegőben. Hangulat, melyet a legnagyobb költők, még Heine sem tudott igazán,

Az új javaslatnak az esküdtz-ki intézményt meghonosító részén kívül alig van olyan kardinális újításokat tartalmazó része, mint a javaslatnak a védelemről szóló V-ik fejezete. A mai védelem alapját képező 1872 május 1-én kibocsátott ideiglenes bünvádi eljárás még arra sem tartotta érdemesnek az egész védői intézményt, hogy fölöle bármely önálló czim vagy szakasz alatt rendelkezék, és mindössze a 27-ik szakaszban, ott hol a letartóztatott egyén jogairól szól, — teszen a védőről említést, a mennyiben kimondja: *»hogy az ügyvédnek joga van a letartóztatás megszüntetésére vonatkozó s a vizsgálat czélját nem veszélyeztető körülményekről a vizsgálóbíró vagy az ezáltal megbízandó bírói tag jelenlétében a letartóztatottal értekezni. Kötelessége azonban a jelenlevő bírói tagnak az értekezést azonnal megszüntetni, mihegyt észreveszi: hogy az a vizsgálat eredményének a meghírsítését czélzó közlésekre terjesztetik ki.«*

Ime a régi sárga könyv (így szokás nevezni az ideiglenes bünvádi eljárást) felfogásában még elannyira középkori, hogy a kettős t. i. fegyelmi és büntetőjogi felelősség alatt álló ügyvédre egyenesen felteszi, hogy az mint védő nem az igazság kiderítésére és az esetleg artatlanul terhelt felmentésére, hanem az igazság kijátszására és az általa bűnösnek tudott egyén kiszabadítására fog törekedni.

Igaz ugyan, hogy főméltóságú kir. kuria hazai igazságszolgáltatásunk díze és jogos büszkesége ezt a megalázó és meggyalázó felfogást soha nem osztotta, hanem a védői karnak, lassan és fokozatosan olyan jogokat biztosított, a melyek nem annyira a vádlott, mint magának a magasabb értelemben felfogott igazságszolgáltatás szellemének váltak legfőbb hasznára. A baj és hiba csak ott rejtett, hogy a kuria által biztosított csokai a védelemnek a bűnpernek csak II-ik szakában, vagyis a vádhatározat meghozatala utáni stádiumban kezdődtek s legfőképen a végtárgyaláson való szereplésére, és a jogorvoslatok önálló

használatára szözlottak, a mi gyakorlati szempontból annyit teszen, hogy a terhettek és vádlottak a bűnpernek előnyomozati és vizsgálati stádiumában, tehát akkor, a midőn a jogi tanácsra és oltalomra legjobban vannak rászorulva, jóformán védelem nélkül maradtak.

De talán még annál is nagyobb hibáját képezi a mai védelmi rendszernek az a szűkekltség, melylyel maga a kir. kuria is a védelem kötelező voltáról intézkedett, a kir. kuria álláspontja szerint ugyanis kötelező védelemnek csakis az ugynevezett főbenjáró ügyekben volt és van helye, ahol a vádbeli cselekményre a törvény halálbüntetést vagy 10 évnél hosszabb szabadságvesztés büntetést ir elő, pedig véleményem szerint a védelem kötelező voltát nem csak objektív, hanem a subjektív szempontok szerint is kötelezővé kell tenni ott a hol a vádlott személyviszonyánál fogva (pl. zsenge ifjúkor, hibás előadási képesség, gyenge elméjűség stb.) a helyes és önálló védelemre ugyan képtelen, de azért a terhére rótt cselekményért büntetőjogi felelősséggel mégis tartozik.

Hogy minő óriási haladást foglal magában a védelem szempontjából az új bünvádi eljárás, legjobban kitetszik az ide alább szösz szerint iktatott szakaszokból.

V-ik fejezet. A védelem.

53 §.

A terhelt minden bűnygyben, az eljárás bármely szakában élhet védő közreműködésével.

Ha a terhelt e jogával nem élt, helyette törvényes képviselője, illetőleg férje önállóan jogosítottak védő választására.

A terhelt a maga, vagy törvényes képviselője, illetőleg férje által választott védőtől a megbízását bármikor elvonhatja.

A főtárgyalásra a terhelt több védőt hozhat magával, de ezzel az indítványok és perbeszédék száma nem szaporítható.

54 §.

A terhelt a mikor csak szükséges, kü-

híven rigmusba szedni. A leglángolóbb szerelmes versek mind halvány, hitvány kópiai a valóságnak. A lant nem tudja a csókok csatogását visszaadni. Hitvány szerszám, a legtökéletesebb hangszer, a női ajk mellett . . .

II.

Von der Reisz kapitány szálas uri ember volt, a kit okvetlen a gárdába osztanak be, ha nem oly rettenetes sovány.

Azonban oly sovány volt, hogy a jeggyűrűjét akár a derekán viselhette. Élcelődtek is a félelmetes csontemberrel:

— Ha háboruba megyünk, akkor a te századodat kell először is a tűzbe küldeni. Az ellenség azt fogja hinni, hogy egyenesen a halál lovagol reá.

— Csak kard helyett kaszát kell a kezdedbe adni! — tódította egy másik.

Von der Reisz nevetett, hogy a csontjai csörögtek belé. Barátságos volt a csontvaz szörnyűképpen: kitűnő cimborá és kifogastalan katoná, tisztársai szeretét és tiszteletét élvezte. Ennek a tiszteletnek és szeretetnek köszönhetette, hogy Vágvölgyi huszárezredes az egész armádiában nem talált es nem is tudott volna képzelni sem tökéletesebb férjet Melánia leánya számára, mint éppen a Reisz kapitányt. Melánia kisasszony, a ki maga is a családi tradícióknak megfelelő leány volt, annak a családi tradíciónak, mely a katonai erényekkel, szokásokkal, világnézettel volt telítve, szóval tökéletes »aerisches Mädchen«, meg volt elégedve apja választásával. Es ha nem is valami nagyobb lelki emiccióval hal-

lotta, esküvője előtt, édes apja vezényszavát: »Morgern Früh 9. Uhr Aufbruch zum Altare!« — ezért igen szívesen, büszkén ment deli, csinos vőlegényével, báró von der Reisz Hugóval a menyegzőre. És olyan asszony lett belőle, a minőnek azt a feleségek számára készült Reglement előírja.

Oh, hogy ez a Reglement mégis hiányos . . . Egy fiatal jószágigazgató által felolvasott aratási jelentés éppen nem vorschiffmässig dolog.

A nap már a pusztá pereme alá hanyatlott. A báróné a kastély kertjében sétált, egyedül, mivel a jószágigazgató nr már ellovagolt es mivel férje Ferencz császárral a nemzete becsületéért harcolt — azaz hogy pardon — a IX hadtest királygyakorlata lett behiva. Dacára a napáldozatnak, nem lett hűvösebb, forró volt a nyári est, mint egy asszony vére, a kit nem hűtöttek le eléggé kedvese csókjai.

Am a kapitányné nem tartozott e hölgyek közzé. Ő igenis nagy kijóhódást érzett e csókok után. Nem bucsuzott el gyöngéden a jószágigazgatótól; kendőjével nem integetett elrobogó paripája után. Még azt se mondta, hogy holnap, kötelességehez képest, tegyen újra jelentést az aratási munka előhaladásáról. Oh, oly könnyelműek ezek a mai asszonyok! Ugy elrontják a cseledeiket! Ime, egy földes asszony aki tisztartóját nem szorítja a kötelessége teljesítésére, arra utálja, hadd legyen hanyag . . .

S a fűzek alá menekült von der Reisz felesége, valamint a bibliabeli bankódók, büszke

lönösen első kihallgatáskor, továbbá, ha letartóztatását bírői határozatban mondják ki, vagy ellene vizsgálatot, vagy vizsgálati fogságot rendelnek el, vagy neki a vádratot kézbesítik, figyelmeztetendő, hogy védőt válassza, illetőleg felvilágosítandó a védő kirendelésének módzairól és az ingyenes védelem eseteiről.

55 §.

Védőül az ügyvédi lajtsromba bejegyzett ügyvéd, egyetemi, vagy jogakadémiai jogtanár választható. Ezekre nézve a 48. § rendelkezése kötelező.

Kézbesítések átvételével, vagy a terhelt érdekeinek valamely vizsgálati cselekménnyel való képviselődésével nem ügyvéd is megbízható.

56 §.

A főtárgyalásra védő rendelendő:

1. ha a vádat oly büntetést miatt emelik a melyre a törvény öt évig terjedhető szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést állapít meg;

2. ha a vádlott, vagy törvényes képviselője kívánják bármely büntetési esetében;

3. ha a vádlott életének tizenhatodik évét még túl nem haladta, vagy ha siket-néma;

4. ha a bíróság az ügy körülményeinél fogva czél szerűnek találja.

Vádlott társak részére közös védő csak akkor rendelhető, ha érdekeik nem ellentétesek.

57 §.

Az 56. § 4. pontjában körülírtakból a bíróság már a vizsgálat folyamán is rendelhet védőt.

Az első foku bíróság által kirendelt védő nem köteles eljárni az ügynek felsőbb bíróság elé kitűzött tárgyalásán.

A védő kirendelése hatályát veszti, ha a terhelt más védőt választott és ez a védelmet elfogadja.

58 §.

A bíróság köteles a védő kirendelésének szükségétől a törvényszék elnökét haladéktalanul értesíteni.

Sion bukása után. Véghetetlen bubánat öntötte el, kínos szemrehányás marcangolta, akár csak Kleopatra keblét a nilusi hullók. És valami különös volt az ő bubánata! Ne higgyük, hogy csupán von der Reisz daltias esontvaza merült föl előtte, hosszú esontujjival fenyegetve a vezeklő fának árnyában. Oh nem. A kapitányt az a gondolat gyötörtte főképpen, hogy ő nem annyira férje, mint önmaga ellen vétkezett. Vétkezett a családi tradíciók ellen. A katonai méltóság ellen. Ő a testestől-lekestől katonai leány, egy Vág-völgyi gyermeke, egy von der Reisz felesége, az önéretes, a gögös teremtés, lágy szerelmes, alázatos odaadással borult a keblére — egy parasztnak — egy civilnek!

Erezte, hogy fénye két szempontból is menthetetlen. Legelőször is rutul megesalta a világ legjobb katonáját, legkitünőbb gentlemánját, a ki, hogy milyen férje, elvégre is nem menti ki az ő megtévedését. Másodszor megsértette azt a prestige-t, a mivel a katonaság a félemberek fölött glóriás fényben lebeg. Erről a fényes magaslatról szabad leszállani egy-egy hadnagyocskáknak, egy kis kalandoskára a polgarasszonyok kedvéért — de egy kincstári asszonynak oly mélyre sülyedni nem szabad. Hogy kaczag, hogy ujjong most magában az a civil, hogy a csókjait élvezte egy kapitány-nának.

Az ügyvédi kamara székhelyén a védőt a törvényszék elnökének megkeresésére esetről-esetre a kamara rendeli ki, más helyeken a törvényszék elnöke a védők névsorába felvett ügyvédek közül, mely névsort a kamara minden év elején hozzá áteszi.

Sürgős esetekben, különösen ha a halasztás a terheltre káros volna, az ügyvédi kamara székhelyén is a törvényszék elnöke rendeli ki a védőt, vagy szükséges helyettesét a védők névsorába bejegyzettek közül.

59 §.

A kirendelt védő a védelem alól csak fontos okból kérhet felmentést. E kérelem felett az a hatóság határoz, mely a védőt kirendelte.

A más nem ü ügyekkel való elfoglaltság nem szolgálhat a felmentésre okul.

60 §.

A védő a főtárgyalás elhalasztását kérheti, ha a kirendelésétől a főtárgyalás határnapjáig terjedő időt a védelem előkészítésére rövidnek tartja.

61 §.

Védőül nem rendelhető ki:

1. A sértett, a sértettnek, a terheltnek, vagy a vádionak házastársa, jegyese, egyenes ágban rokona, vagy sógora, aldalágban rokona unokatestvérig bezárólag, vagy az, a ki a sértettel, a terhelttel, vagy a vádlóval örökbe fogadó, nevelőszülői, gyámsági vagy gondnoksági viszonyban van, vagy volt.

2. a ki az ügyben mint bíró, közvadló vagy a sértett képviselője járt el.

Az, a ki a főtárgyalásra tanukép van megidezve, a főtárgyaláson védő gyanánt nem járhat el.

62 §.

A védő védettje érdekében az eljárás bármely szakában, különösen a nyomozás alatt is eljárhat.

Letartóztatott védettjével rendszerint joga van hatósági személy közbenjötté vagy ellenőrzése nélkül is érintkezni.

Ha azonban az eljárás célja kívánja, a kir. ügyész, vagy a nyomozást teljesítő rendőri hatóság, a vizsgálat folyamán pedig a vizsgálóbíró kötelesek elrendelni, hogy a védő levelei csak részokról elolvassa és külön engedelmekkel közbesíthetők a letartóztatott terheltnek és hogy ez csak hatósági személy jelenlétében értekezhetik a védővel.

A vádirat benyújtása, vagy az eljárás megszüntetésének indítványozása után a védő érintkezése a letartóztatott terhelttel nincs többé hatósági személy ellenőrzésének alávetve.

63 §.

A terheltnek és védőjének joga van az ügy iratait és csatolmányait megtekinteni.

Ha azonban az eljárás célja az ügy iratainak, vagy egy részöknek közlését meg nem engedi, a kir. ügyész, illetőleg a nyomozást teljesítő rendőri hatóság, a vizsgálat folyamán pedig a vizsgáló bíró kötelesek azoknak a terhelt vagy védője által leendő megtekintését megtagadni.

Ez esetben is megengedendő azonban a terhelt kihallgatásáról, a szakértők nyilatkozatáról és ama bírói cselekményekről felvett jegyzőkönyvek megtekintése, a melyeknél a terhelt jelentése, vagy a védő közbenjárása meg van engedve.

A letartóztatást, illetőleg vizsgálati fogóságot elrendelő, továbbá minden olyan bírói

határozatot mely, ellen perorvoslat használható, indokolással együtt a védő előtt ki kell hirdetni, vagy neki kézbesíteni és az előbbi esetben kívánatára vele másolatban is közölni.

Ime tehát az új bünvádi perrendtartás életbelépésével meg fog szünni az a szerencsétlen állapot, a mely a védelem jogának gyakorlása tekintetében uralkodott. Eddigéig ugyanis névszerint csak három különböző eljárást ismertünk, (egyét a szorosan vett Magyarországban, egyet Erdélyben és egyet a polgárosított határosvidéken) de tényleg 63 különböző eljárás volt divatban, mert majdnem mindenik törvényszékénél az országnak másképen fogták fel és másképen alkalmazták a védelemre vonatkozó jogokat és köteleességeket.

Legjobb helyütt, mint azt maga a törvényjavaslat indokolása is elismeri, a védelmet a tehetős vádlott részére biztosított kedvezménynek tekintették, nem pedig olyan igazságszolgáltatási faktornak, mely a váddal egyenranguan arra van hivatva, hogy mindenkinek, tehát bünyösnek és ártatlannak egyaránt igazság, de csak igazság szolgáltatassék.

A védelem tehát ezentul nem valami kedvezmény lesz egyesek számára, hanem egyetemes jogát fogja képezni minden terheltnek és vádlottnak az előnyozozat, vizsgálat, vádhatározat, főtárgyalás és felebbezés stádiumában egyaránt. *Ezentul a védelem egyenrangúsága a váddal többé nem udvariassági szólam, hanem a szentesített törvényeken alapuló jog és tény lesz.*

Dr. Kardos Samu.

Ujdonságok.

Debreczen város költségvetése.

Debreczen sz. kir. város költségvetését részletesen csak lapunk hétfői számában lesz módunk hozni s addig csupán a végeredménnyel számolunk be a következőkben:

1. Rendes bevétel	992.829 frt 09 kr
2. Rendkívüli bevétel	1.000 „ — „
3. Rendes kiadás	1.075.784 „ 77 „
ebből levonva a bevételt	992.829 „ 09 kr

Hiány: **82.955 „ 68 kr.**

Ezen hiány fedezendő községi adókievítés utján és annyiban az összes egyenes adó 517.540 frt, ennek ezen összeg 16%-jából 82.806 frt jön ki.

4. Rendkívüli kiadás	47.965 „ — „
levonva a bevételt	1.000 „ — „
	46.965 „ — „

hiány mutatkozik, ennek fedezésére az 1896. évi legelő adóból még fizetetlen 52.116 forint szolgál.

* **Személyi hir.** Kiss Áron püspök tegnap reggel Komáromba utazott hogy Antal Gábor dunántúli püspök beiktatásán résztvegyen. A fővárosban Kun Bertalan és Szász Károly püspökökkel találkozik, a kik szintén ott lesznek a beiktatási ünnepélyen.

* **Debreczen város tanácsa.** 3417/1896 sz. végzésével a Hatvan utcai régi sorompó őrház eladását elrendelte s az árverési határnapul 1896 szeptember hó 21 ének d. u. 3 órájára a helyszínére kitűzetett. Kikiáltási ár 76 frt. Vevő köteles az épületet saját költségén elbontani, a kikerülő anyagot elszállíttatni s az épület helyét a mérnöki hivatal utasítása szerint elegyengetni. Árverelni szándékozók 7 frt 50 kr bántpénzt tartoznak az árverés alkalmával Hajdu Gyula kiküldött tanácsnok kezéhez letenni. —

Dégenfeld Gusztáv gróf.

A Dégenfeld főúri családnak nagy és mély gyásza van s e gyászban osztozik Debreczen nagy messze kiterjedő vidéke is, amelynek hazafias és egyházi törekvéseiben mindig fontos szerep jut a Dégenfeld nemzetségnek. A család egyik legrokonszenvesebb tagja Dégenfeld Gusztáv gróf téglási kastélyában hosszas, kínos szenvedés után meghalt. Dégenfeld Gusztáv néhai D. Imre grófnak és Beck Paulina urónak volt egyetlen fiok. Ifjabb éveiben tevékeny részt vett a közéletben, de az utolsó időkben, főként apja halála óta visszavonult csaknem minden nyilvános szerepléstől, egyedül a gazdálkodásnak és családjának élt. Az 1861. és 1865. évi országgyűléseken a h.-nánási választókerületet képviselte balközpri programmal s azóta folyton hű maradt a függetlenségi párthoz. Egy időben gondnoka volt az alsó-szabolcsi ev. ref. egyházmegyének, de a 80-as évek elején lemondott e bizalmi tisztségéről, de azóta nem szűnt meg egyháza ügyei iránt érdeklődni, amelyekkel olyan szorosán összeforrott a Dégenfeld név. Mikor édes atyja meghalt, nővéreivel együtt 25,000 forintos alapítványt tett a debreczeni kollégiumban létesítendő új tanterekre. Elsőrangú tekintély volt a sport téren, főként a lövésztés körül. A pesti lovar egyesület alapító tagjai közé sorolta s sokáig igazgatója volt ez egyesületnek. A debreczeni lovar egyesület is ő alakította meg 1864-ben s az elnökeül választotta. A hajdumegyei löteny-zbizottmány sokáig elnökeül tisztelhet'e. — Hires ménest tartott s tulajdonosa volt W e s s e l é n y i báróval, F o r g á c h gróffal együtt a D. W. F. nevet viselő verseny istállónak, a mely számos versenyen nyert díjat. Állandó lakása Téglason volt, ahol a Dégenfeld családnak pompás kastélya és parkja van. Ezt Dégenfeld Imre gróf nevével a nemes szívű Beck Paulina kezével kapta hozományul egy szép uradalommal együtt Beck Pál mérnök és kir. biztostól, a kinek Debreczenben modern fejlődése is sokat köszönhet. Dégenfeld Gusztáv czensus alapján volt tagja a főrendiháznak. Birtokai Téglason, Dorogon, Hadházon, Bökönyben és Szegegyházán vannak. — Téglás község egy jóindulatu, szeretett földes urat gyászol a nemes grófbán. — Két fia és egy lánya maradt. Ifjabbik fia, Pál gróf tiszteletbeli szolgabíró Hajdumegyében. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. gróf Dégenfeld Schonburg Gusztávné Karesay Melánia grófnő a saját, valamint gyermekei, Imre, Pál és Paulina; továbbá sógorinói, özv. herceg Odessatchi Gyuláné, Dégenfeld Schonburg Anna grófnő, Tisza Kálmáné, Dégenfeld Schonburg Ilona grófnő, báró Podmanický Gézáné, Dégenfeld Schonburg Bertha grófnő, gróf Károlyi Istvánné, Dégenfeld Schonburg Emma grófnő nevében mélyen elszomorodott szívvél jelenti felejtethetetlen ferje, apjuk és testvérbátyjuknak. — Dégenfeld Schonburg Gusztáv grófnak folyó évi szeptember hó 10-ikén, életének 62-ik évében hosszasszenvedés után Téglason történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei szept. 12-én a téglási családi sírboltba helyeztetnek örök nyugalomra. Téglás, 1996. szept. 11. Áldás legyen porai felett. Dégenfeld Gusztáv gróf hamvai felett a mélyen sujtott család kívánatára a haznál imát és a sirnál rövid beszédet tart Jóó István középisk. felügyelő.

* **Hajdumegye választói.** Vármegyénk központi választmánya e hó 18-án délelőtt 9 órákor Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán elnököte alatt ülést tart, melyen a megye országgyűlési képviselőválasztóinak a jövő évre szóló érvénnyel összeállított ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólamlások nyerneki elintézését.

* **Elszámolás.** A f. hó 6-án rendezett műkedvelő előadás rendezősege nevében nyilvános számadásunkat a következőkben van szerencsénk megtenni: kiadás 113 frt 13 kr. Bevétel 113 frt 66 kr. Pénztár maradvány 55 kr. Felülfizetések: S v h v a r t z Vilmos ur 2 frt. K i r á l y Gyulu ur 20 kr. összesen

2 frt 20 kr, mely pénztármaradvány 53 krral 2 frt 73 krt rendeltetési helyére jutattuk. — Evvel kapcsolatosan hálás köszönetünket nyilvánítjuk a helybeli sajtónak, mely műkedvelő előadásunk iránt páratlan rokonszenvet tanusított, nem különben B o c z k ó Sámuel rendőrfőkapitány urnak, ki a rendőri díjból tetemes összeget engedett el, B l a t h n e r Gyula urnak, Zichermann Herman, T u r a i Farkas urnak és a debreczeni zeneegyletnek, mely díjmentesen működött közre a nemes célra tekintettel. Debreczen, 1886 szeptember 12-én B o r u a Béla elnök. C s o k o n a i V i t é z Mihály titkár.

* **A manőverek vége.** A Margitta és Köbölkut közt most folyó nagy hadgyakorlatok tegnap értek véget. A 33-ik, 37-ik, és 39-ik gyalogezredek, melyek részt vettek a farszto menőverben, a legjobb kondícióval indulnak ma állomásaikra, Aradra, Nagyvárad és Debreczenbe.

* **Katasztrófa a Tiszán.** Politzer Lipót csongrádi kereskedő mult vasárnap kocsiától akart átmenni a csongrádi kompon. A kocsi kerekei nem voltak megkötve s a lovak is megvadulhattak valamitől, mert a kompról beleugrottak a vízbe, megukkal ragadva a kecsit s a rajta ülő Policzert is. A habok összecsapódtak fölöttük s nem is kerültek többet a víz színére. Csak tegnap előtt fogták ki Szentesenél a lovak hulláit s Politzer tetemét.

* **Visszamaradt tárgyak elárverezése.** A debreczeni állomáson e hó 24-én árverelik el a vasuton felejtett és ki nem váltott tárgyakat. Az árverésen a város képviselőiben V a r g a Károly aljegyző lesz jelen. Az árverésből befojó összeg a debreczeni szegények javára fordítatik.

* **Az ügyvédek gyűlése.** A debreczeni ügyvédi kamara állandó bizottsága tegnap délután 5 órákor saját helyiségében M á r k Endre elnökhelyettes elnököte alatt ülést tartott, amelyen az esküdtzékekről és a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

* **Meghívó.** Az alsó nyirvidéki vízlecsapoló társulat, 1896 évi szeptember hó 22-ikén délelőtti 11 órákor Debreczenben, a városháza nagy tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki előterjesztés. 2. A csatornázási munkálak kiépítésére beadott ajánlatok tárgyalása. Fenti tárgysorozattal, ugyanezen napon és helyen délelőtt fél 9 órákor választmányi ülés tartatik, melyre a választmányi tag urakat meghívom és felkerem a teljes számban való megjelenésre. Debreczen, 1896 szept. hó 12. Gróf. S s a p á r y György s. k. társulati elnök.

* **Értesítés a szülőknek.** A ref. főiskolában a gymnásiumi I-ső és V-ik osztály létszámát az első két nap alatt teljesen betelt s ennél fogva ezen osztályokba senki már föl nem vehető.

* **A mária-pócsi bucsu.** Tegnap reggel 5 órákor indultak el harangzugás mellett a katolikus hívők a mária-pócsi bucsura. A bucsusok közel 500 főnyi seregét dr. Wolafka Nándor püspök vezeti. A hívők szombaton délelőtt érnek Mária-Pócsra, honnan hétfőn reggel 4 órákor indulva, délután 6 órára Debreczenbe érkeznek.

* **A helyi vasut új szárnyvonala.** A debreczeni helyi vasut kiépített Kossuth utczai szárnyvonalon megjötték az üzempróbát, mely gőzüzemmel is bevált. Az új vonat közüzemelési bejárását a jövő hét első felében megejtik s aztán a vasut nyomban megkezdí üzemét.

* **A kilencedik patika.** Dr. Batáry István debreczeni gyógyszerész új gyógyszerészeti felállításának engedélyezéséért folyamodott a belügyminiszterhez. Kervényét négyország debreczeni lakó támogatja. A miniszter a kervényt leküldte véleményezés végett a tanácsnak, amely kiadta javaslatát végett. dr. Sár-váry Gyula tiszti főorvosnak.

* **Jutalom a postkiszlért.** Dániel Ernő kreskedelmi miniszter — mint értesülünk — egy átiratában tudatta Rudnay Béla

főkapitánnyal hogy azon rendőrtisztviselők számára akik a Csombor-féle negyedmillió lopás teteseinek kinyomozásában eljárak, 4000 frt jutalmat utalványozot. A jutalom összeg megfelelő elosztása később fog megtörténni, mert Farkas Lajos rendőrtanácsos, a bünygyi osztály vezetője, jelenleg nincs a fővárosban. — A jutalomban Farkas Lajos rendőrtanácsoson kívül még Szombathalvy Albert detektívfelügyelő, Z-arnay Győző rendőrtanácsos és Bérczi Béla kapitány fognak részesedni. Kiváncsiak vagyunk, fog e főkapitány ebből a gazdag jutalomból valamicskét jutatni annak a bizonyos sánta koldusnak is, aki bizalmas följelentésével nyomra vezette a rendőrséget?

* **Alföldy Károly.** tánciskoláját szeptember hó 19-én szombaton nyitja meg. Beiratások eszközölhető lakásán Péterfia. utca 980. saját ház.

* **Zene-estély.** Holnap este Sz. Dávid István Milleniumi kertjében Veres Tóni zenekara által zene estély tartatik, mely alkalommal folyton friss csapolású korona és pilseni sör lesz kapható.

Táviratok.**Országgyűlés.**

— Távirati tudósításunk —

Debreczen, szept. 12.

A hűnvádi perrendtartást ma harmadszori olvasásban megszavazták.

P o d m a n i c z k y bárónak a K a s i c s ügyből keletkezett ismeretes mentelmi jogára vonatkozólag vita volt s K r a j t s i k előadó kiadatást javasolt.

P o l ó n y i nem fogadta el a javaslatot, mert képviselő pártkörben is mentelmi jog védelme alatt áll. — Gajary, Beöthy, Láng, Hock K r a j c i k o t, — Szalay Imre, Visontay Soma, Rónay P o l ó n y i t pártolják. Szavazás után kitünt, hogy a Ház határozatképtelen, K r a j t s i k k a l 44, P o l ó n y i v a l 50 szavazott, tehát nincsenek százan.

Szavazás után Szilágyi Dezső fölfüggesztette az ülést s a Ház szünet után ismét határozat képtelen volt, ekkor az elnök elrendelte a névsor fölolvását, kijelentve, hogy a távollevők n a p d i j a i t l e v o n j á k Névsor olvasás után kitünt, hogy 101 képviselő van jelen s hogy a Ház határozatképes. T ö b b s é g P o d m a n y c z k i t nem a d j a k i.

T h a l y Kálmán a Duna Odera között építendő csatorna ügyében interpellált.

A mai katalógus olvasásnál sok derült jelenet játszódott le: H e r m a n, ki katalógus olvasást szokott kérni — távol volt; B e ö t h y, ki a vitában is részt vett, épen a katalógusnál nem volt jelen.

A ház 21-ikéig nem tart ülést. A belügyi tarca tegnapi bizottsági tárgyalásán P á z m á n d y a vidéki színiészet nagyobb segélyezését sürgette.

Dynamit lopás.

Budapest, szept. 12. (A Debr. ered. táv. Ér. d. u. 3 ó.) Grebenban dunagőzhajózási-társaság állomásáról, a Vaskapu mellett elloptak 15 láda dynamitot a gőzhajó állomásról.

Montenegro jövője.

A montenegroi uralkodó család és az olasz királyi ház közt letesülő házassági összeköttetés politikai tekintetből nagy respektívát nyit a Feketehegy országának. A hatás, a melyet az olasz nagyhatalom és a kis Montenegrónak szövetekezése politikai tekintetben gyakorolni fog, nem igen könnyen áttekinthető és egészen más irányban fog nyilvánulni, mint közönségesen felületes megfontolással hiszik.

Olasz körökben ugyanis felmerült az a remény, hogy a nápolyi herczeg nászával fel-

eled az a régi olasz ábránd, a mely az Adriát olasz beltengernek képzeli. Ennek az ábrándképnek a lissai csata véget vetett. Ausztria-Magyarország szilárdan megvetette lábát az adriai tenger partján, Italia irredenta fogalma anakronizmussá lett, a melyet nem éleszthetnek fel holmi trieszti gyűlések és bombavető. Isztriában, Dalmáciában mindenütt háttérbe szorult és még inkább háttérbe szorult az olasz elem és azt a reményt, hogy az Adriai tenger partjának egész vonala valaha még az olasz királyság hatalma alá kerüljön, végképpen fel kell adni az olasz hazafiaknak. — Nem is ebben kell keresni a cettinjei eljegyzés jelentőségét.

Az a pont, a hol Olaszország és Montenegró támogatják, elősegítik egymás törekvését, egészen másutt fekszik. A montenegrói fejedelem jogára alá a berlini szerződés óta 6000 albán tartozik. A két nemzetiség, a montenegrói és az albán igen jól összefér. — Albánok részt vesznek a kis ország ügyeinek intézésében, sőt a fejedelem közvetlen környezetéhez is tartoznak; albán területek jelenlegy legelőket esatolnak a Feketehegyek urának országához és a fejedelemség szegény lakosságán ez által sokat lendítettek. Montenegró, minden kicsinysege dacára, erőteljes, vitéz férfiakból álló hadsereggel rendelkezik és utat keres magának, a melynek irányában terjeszkedhetnek; Albania felé megnyitott ez az út. Albania felé azonban sűrűn fordulnak pillantásainkkal az olaszok is. Olaszország déli részében ugyanis meglehetősen jelentékeny albán telepek vannak, a melyeknek lakosai a legelőn szellemi összeköttetést tartják fenn hazájukkal. Igen jelentékeny olasz családok viszik fel családfajukat, valamely albán őshöz, maga Crispini, a volt min. elnök Monderbegtől, a híres fejedelemtől származtatja családját. — Mennél problematikusabb lesz tehát Törökország fennállása, annál inkább foglalkoznak Olaszországban a kérdéssel, hogy Albania jövő sorsa miként fog alakulni ez bizonyos feltételekkel emlegetik, — hogy olaszul beszélő francziskánus barátok állítólag már most propagandát csináltak Ausztria-Magyarországnak az albán hegyek között. A hármasszövetséghez való ragaszkodás és szerződési hűség nem akadályozza meg az olaszokat abban, hogy a monarchia jövő terjeszkedésének útjait egyengessék és alig mérül fel a hir, hogy az olasz trónörökös szive a szép Heléna hercegnőért dobog, már lármát csaptak a delolaszországi lapok a miatt, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország előőrségi Törökország szívében helyezkednek el és hogy Olaszországnak rajta kell lennie, hogy ideje korán megkezdje az ellensúlyozást. — Olaszország szerepét e téren abban látja, hogy Albania függetlenségét és egységét biztosítja a jövőre, arra az időre, a mikor a szultán birodalma részekre szakadva martaleka lesz a reárhozó hatalmakkal.

Az Olaszországban élő albánok is legfőbb óhajaik közé számítják, hogy az albán nemzetiség és albán ország az Adriai tenger partjáról el ne tűnjek, és hogy Albániai védőkevek misszióját a félsziget vállalja el. — Tavasszal alakult is Olaszországban Girolamo da Rada elnöke alatt egy albán társaság, a mely proklamációval fordult a szkipériai testvérekhez és biztosítja azokat, hogy Olaszország albánjai a négy század alatt, a mely Skander bég óta lefolyt, nem felejtették el az isteni pelaszok isteni nyelvét. — Emlékeznek ők is, éppen úgy mint az albán őshaza lakói a sipkaszorosi, plevnai hősteitkre és a történetük egyéb dicsőégeire. A felhívásnak célja az, hogy az albán nemzetiség fentartására módozatokat javasoljon. Ezek első sorban irodalmiak. Létesítsenek egységes albán abet, állítsanak össze szótárt, adjanak ki albán olasz szépirodalmi lapot és tegyék sürűbbé az éritkezést Albánia s az olaszországi albán gyarmatok között.

Végül felhívják az albánokat, hogy ne higgyék azt a gyanúsítást, mintha Olaszország anektálni akarna Albániát és óvja az albánokat a csalfa görögöktől, a kik nagyási hóborttal félre magyarázzák a történelmet és

jogokat igényelnek ott, a hol nincs mit keresniük.

Ennek a felhívásnak visszhangja lett egy memorandum, a melyet az albánoknak a nagyvezirhez intéztek, s a mely memorandumban nem annyira az olaszokkal rokonszenveznek, mint inkább göröggyűlöletüknek engednek szabad folyást. Miután pedig a balkáni forrongásoknak mindig újabb meg újabb indító okai támadnak és szinte számtalan azoknak az aspirációknak száma, a melyek a különböző szabadsági és forradalmi mozgalmakat indítják, érdekes megismerni ebből a memorandumból a görög-albán ellentétet. Azt panaszolják a vitéz albánok, hogy a szultán trónralépése alkalmával kilátásba helyezett alkotmányt nem kapták meg, sőt ellenkezőleg felosztották őket görögök, bolgárok, szerbek között, a mi által az albánok száma csökkent, a görög-szlávok pedig növekedett, úgy, hogy a görögök kezdik felszívni magukba az albánokat. Kéri tehát a nagyvezirt, hogy albán-makedon hazánk ellenségeit gátolja meg expanziójukban. Sőt tovább mennek és ha a nagyvezir nem teljesíti óhaját, francia nyelven fognak fordulni Európa hatalmaival és kénytelenek lesznek egy idegen európai hatalom karjai közé dobni magukat.

Ez a hatalom Olaszország: az ő hivatása, hogy megmeitse az albánokat és miután közvetlen közbepelése felidézne egész Európa szörnyűködését és kétségkívül a legkomolyabb konfliktusokra vezetne, alkalmas eszközül kínálkozik e célra a kis Montenegró, a melyet természetesen hajlamai is vonzanak Albániai felé. Itt találkozik tehát az olasz-montenegrói érdek. Nem a nagy világra szóló politika tere, nem ott keresendő a fejedelmi házasság hatása, hogy az olasz dinasztia sógorságba jön az orosz czári családdal, mert ez igen távoli hatásaiban közvetett, eredményeiben kétséges kapcsolat, az a kérdés azonban, a melyet most ismertettünk, minden balkáni eruopció alkalmával aktualissa lehet. — Lesz is előbb-utóbb és ha Olaszországra nézve csekély, — Montenegróra nézve a legnagyobb fontosságú, mert előmozdítja a Petrovics Nyogus dinasztia nagyravágó ambícióit.

I-ső Napoleon szerelme.

Mióta Sardon Madame Sons Géné-je bejárta a világot I-ső Napoleon megingt divatba jött s mindenki érdeklődik iránta. A Sardon színművének éppen az ad oly nagy értéket, hogy Napoleonban oly kitűnően ecseteli a császár lobbanyékony szerelmes természetét, de egyuttal azt a darabos katonai modort is, melyet még a szerelmi ömlengéseiben sem tagadott meg. Napoleon szerelmeiről Masson adott ki egy érdekes könyvet, s a kadét szerelmek első felbuzdulásától a Szent Heléna szigetére internált császár utolsó szivedobbanásáig mindent elmond benne, minden szerelmet, ami az ő nagy szívében annyi idő alatt főlhalmozódott.

Még 17 éves se volt Napoleon mikor a valenzi garnizonnal szolgált s beleszeretett egy nálánál idősebb hölgybe: Colombier Carolinába kit egy katonatiszt de Breissieux vett el. A későbbi császár halás volt régi ideálja irányában mint ahogy egyáltalán hálát érzett azok iránt, kik ifjkorában valami jót tettek vele s a katonatisztet bárói rangra emelte, nejt pedig udvarhölgyé tette. Ugyan úgy kárpótolta többi kedvesét is, de érdekes volt a St. Germain kisasszony iránt érzett nagyrabecsülése is. Napoleon szerelmes volt ebbe a leányba, de az Montálivet szerelmét többre becsülte mint az övét s annak nejegette, hogy ezt a kisasszonyt az erényességért szereti, mely olyan csodálatos szépséggel párosul benne. És ezt az asszonyt a császárné palotahölgyévé nevezte ki, a férjét pedig

Mint a tűzörség parancsnoka, Turreau de Ligonier könyvüverü feleségének udvarolt s azért a pástororáért császársága korában is sokat fizetett.

Az asszonyok egyébként nem sokra becsülték a kis vézna, sápadt és rozszul öltözött tisztecskét, aki külsejére semmi gondot se fordított, de eközben annál jobban iparkodott előretörni.

Marseilleben sógornője, Bonaperte József-né nővérenek Cláry Dosiréennek komolyan udvarolt és a leánya is komolyan vette őt, de atyja azzal tiltakozott, hogy Bonaperte közlül egy vő is elég a családba. Az öreg halála után már misem gátolta a frigyét, de eközben Napoleon megismerte Párist, a maga ragyogó életével, élvvágó szép asszonyaival és pezsgő tobzodásaival és azt választotta a meglehetősen csunya Dessiréennek, hogy: az élet itt nagyon szép de a nőktől jobb óvakodni. Később mégis beleszeretett Beauharnay Josefibe, míg Dessiréet Bernadotte vezette oltarhoz.

Az 1796. év márczius 9-én vezette a 27 éves Napoleon oltárhoz Josefint ezt a 32 éves kaczer creol nőt. Két nappal később már a felesége mellett Itáliába rendelték hol két hét alatt 6 győzelmet aratott és 21 ellenséges zászlót szerzett, de a hön szeretett felesége ezalatt Párisban mulatozott s bár megígérte, hogy utána jön, azzal ültette föl, hogy anyai örömeiket érezvén inkább lemond az utazásról.

Mikor végre Napoleon haza került, Josefint alig vesz róla tudomást, hanem tovább mulatoz udvarlóival, úgy hogy férje kénytelen hazaküldeni az anyjához,

Ép így viselkedett Josefint azalatt is, amíg Napoleon Egyiptomot járta meg. Még mindig szereti ezt a csapodár asszonyt habár nem is szenvedélyesen. Szereti, mert a kellem és elegancia megtestesülését látja benne. De mikor újból visszatérve Párisba fölynitják szeméit elfoszlának illúziói és válasra gondol. A felesége helyét akkor a szerelők egész sora pótolja. Már Egyiptomban viszonyt kezd Fourés asszonnyal, egy lovasvasásztiszt nevével, kit megbízatással haza küld mialatt a nejt magánál tartja. Ezt követik az énekesnők és színésznők Grassem, Duchesnay, Bourgois s főleg George kisasszony, kik megannyian a Tuillériák homályos lépcsőin lejtének föl hozzá. E pástororákon kívül egész sereg föllovasónó és udvarhölgy édesíti meg az ő életét, a kiknek száma a hatalmával növekedett. Maga Josefina szerzi be részére a legszebb anyagot mert a hia creol természetének hízog az, hogy minél szebb és számosabb környezete legyen. Egész sereg fiatal leány végzi ezt az életoskolát, hogy később tisztességes hozományyal ellátva férjhez menjen a kevésbé kényes izlésű urakhoz. Ezeknek a hozománynyal együtt többnyire az apaságból is kijut.

Ez epizódok mellett a Leonora, Beauharnay Hortense, Stéphanie és Walewska grófnővel szót viszonyok folynak s a Josefintól való válással érnek véget.

A válas sok-sok milliójába kerül, de örül, hogy tulesett rajta.

Második házassága, melyet Maria Lujzával kötött, már jóval boldogabb. Kedvesem, így szót házassága kezdetén egyik tábornokához, ha ön nőül, német asszonyt vegyen feleségül; ők a világ legjobb női, gyöngédek, jók gyermekesek és frissek, mint a rozsa. — S a felesége három hó múlva így szolt Metternich hercegehez: Nem félek Napoleontól, de azt kezdem hinni, hogy ő fél tőlem, Napoleont egyre a feltékenység győtri, habár ropant figyelmes férj lett, annyira, — hogy 1813-ban hatalmát is megosztja nejevel és őt ünnepelesen császárné, királyné és régenső czimvel ruházta föl.

Masson hosszasan meséli ezután Tallayrand intrikáit, amik a császárné szívét elidegenítik és Neiperg felé terelik.

Az utolsó asszony, aki Napoleonnal él, Bertraud grófné, ki Szt.-Helena szigetére is elkíséri és haláláig ápolja. A grófnét épp oly kitűnő feleségnek ismerték, mint amilyen jó anyának, de megis arra szánja magát, hogy a császárt száműzetésébe kíséri és ott ápolja. A szigeten nyomorult kunyhóban laknak mely tele van patkányokkal, de a grófné mégis ragaszkodik hősies szándékához, mindig gondos

szeretetre
erényes ti
matrona.

Ann
nemes, tis
pillait . .

Pály

utak igaz
végeig szá
szállításo
zatot hird
kalapács,
rak, resze
rábba üve
olaj- és v
felteletek
kinthetők.

Hal

Strasser J
conzervgy
(muszkaha
szelelek g
magyarho
jutányos a
külföldi g
melegen a
rezen, 18
m i e s

Pály

utak igaz
gok és du
lejárattal
tot hirdet
nál mekte

Bu

A készá

Bu

Bánsági
Tiszavidé
Pesvidék
Fehérmeg
Bácskai
Észak ma

Rozs első
Árpa taka
Zab
Tengeri b
Repce bá

Hizot
Öreg nehé
— krig. 2.
sulyban) —
kgon felüli
ronként 25
kőnyű pár
krig. Magy
sulyban 53
sulyban 44
sulyban 43
felüli suly
terjedő suly
terjedő suly
Sertés
letben 4904
tatott 2 1
81 db, 186
készletben
élnk.

szeretetre méltó és még mindig szép, de azért erényes tiszta marad, — mint egy római matróna.

Annyi léha asszony után egy igazán nemes, tiszta nő fogta le a haldokló szempilláit . . .

Közgazdaság.

Pályázati hirdetés. A m. kir. államvasutak igazgatósága 1897. január 1-től 1899. végeig szállítandó szerszámok és felszerelések szállítására f. é. okt. 10-iki lejáratú pályázatot hirdet. Nagymennyiségű csakány, furó, kalapács, bontó rud, vasalt taliga, szénkosarak, reszelők, ráspolyok kívántatnak. — Törzsbizottság, poharak, tentatartók, kefék, olaj- és vízkannák, lapátok, lámpások stb. A feltételek a keresk. és iparkamaránál megtekinthetők.

Halconzervgyár Magyarországon. A Strasser J. és Tsa cég Nagyváradon egy halconzervgyárat alapított, melyben orosz-szardínia (muszkahal) és marinírozott kövérhering hát-szeletek gyártatnak. Tekintettel arra, hogy ezen magyarhoni konzervgyár ép oly jó és ép oly jutányos árukat szolgáltat ki, mint akármelyik külföldi gyár, annál fogva a nevezett gyárat melegen ajánljuk kereskedőink figyelmébe. Debreczen, 1896. szept. 11. **K e r e s k e d e l m i é s i p a r k a m a r a.**

Pályázat hirdetés. A m. kir. államvasutak igazgatósága üvegüzeműek, távirai anyagok és durantyk szállítására 1896. okt. 10-iki lejáratú 1897 esetleg 1899 év végeig pályázatot hirdet. A felvételek a keresk. és iparkamaránál megtekinthetők. Debreczen, 1896. szept. 11.

Budapesti gabonatözsde.

szept. 11.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.70	76	6.80
" " " "	77	6.90	78	6.95
Tiszavidéki ó	75	6.90	76	6.95
" " " "	77	7.05	78	7.10
Pestvidéki ó	75	6.85	76	6.90
" " " "	77	7.05	78	7.10
Fehérmegyei ó	75	6.85	76	6.90
" " " "	77	7.05	78	7.10
Bácskai ó	75	6.90	76	7.05
" " " "	77	7.05	78	7.15
Észak magy	75	6.90	76	7.05
" " " "	77	7.05	78	7.15

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű	70-72	6.10
" másodrendű	—	6.05
Árpa takarmánynak	60-62	4.20
" égetni való	62-64	5.20
" serfőzdei	64-66	3.40
Zab	39-41	3.30
Tengeri búsa i	—	3.80
" más nemű	—	3.70
Repcze búsa i	—	10.10

Kőbányai sertés-piac.

szept. 11.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Óreg közép (páronként 300-400 kilogram súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli súlyban) 53½-54 krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 klg. — súlyban 54-55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő súlyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. felüli súlyban 53½-54 kr. Közép pként 220-180 klg. felüli súlyban 44-45 krig. Könnyű pként 220 klg. terjedő súlyban 43-44 krig. III. Szerbia Nehéz pként 220 ki felüli súlyban 50-51 krig. Közép pként 220-260 klg terjedő súlyban 45-46 krig. Könnyű pként 220 klg terjedő súlyban 44-45 krig.

Sertés létszám 1896 szept. 9. napján volt készletben 4904 drb. 1896. szept. 10-ik napján felhajtott 21 drb. 1896 szept. 10-ik napján elszállított 81 db. 1896. évi szeptember hó 11-ik napjára maradt készletben 534 db. A hizott sertés üzletirányzata — élénk.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órákor ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket /s nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig

Muzem, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként, e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Othoba” a keresk. akad. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:	
Hétfőn)	11-12 óráig.
Csütörtökön)	
Kedden)	
Szerdán)	9-11 óráig.
Pénteken)	
Szombaton)	
Délután:	
Minden hétköznap	2-5 óráig.
Vasárnap délelőtt	9-12 óráig

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: **Kalocsa Róza.**

(Folytatás.)

— Tehetek, a mit akarok, mondá az ajakán vágygallyal függő fiúnak, nekem nincs főlebbvalóm, a kinek szeszélye szerint alkalmazom véleményemet vagy érzésemet; hanem a tisztviselő vagy katonatiszt állása mi egyéb, mint iskolai nyűg készségesség!

Nem egyszerre, hanem lassanként alakítottát Schneider ur ilyen beszédeivel a fiu meggyőződését; valahányszor Cserélyné gőgje felbőszítette a derek boltost, annak lelki-furdalása mindannyiszor elmúlt; megint csak be-zélt a gyerekeknek, és örült rajta, a mikor látta, hogy mennyire másként fejlődik a kis ember, mint azt a mama gondolja. Sándor egészséges, erős fiuvá fejlődött, ki nem függött már korgó gyomrától, hanem életezeljéjét is szem előtt tartotta már. Ő kereskedő akart lenni; eszménykép volt a Schneider boltos otthonában levő jóllét és derült hangulat; rég ide is tartozott ő már, és jóleső érzéssel ült azoknál vacsorán, a mikor anyja ágyában lenni gondolta.

Schneideréknél csorbult tényérok, hasadt talak, sárga és kék kozczás viaszos vászonterítőre voltak rakva; semmifele megjegyzés sem történt az étkezés módjára nézve, habár nem éppen valami csinosan kezelték a kését és villát; csámcsogtak kedvökre, beszéltek tele szájjal és maga Schneider ur sem ment jobb példával előre. Sándor ugyan másképp tanult enni, de mint a hogy egykor restelte uj ruháját és bársony barettjét, úgy restelte most jobb modorát és törte magát nagyban, hogy a többihez hasonló legyen. Hanem épp ebbeli fáradozásából rántotta ki őt Gusztika egy napon:

— Ne hidd, hogy neked is olyan csúnyán kell enned, mint minálunk. Sokkal szebb amugy. A mi Sándorkánk szörnyen elvörösödött és sajátságosan, mint a ragályos betegség, úgy elragadt a szégyen érzet valamennyi jelenlevőre, még Schneider urat sem véve ki és mindnyájan megzavarodva tekintének, szótlanul arra a kis felszólalóra, ki egyenesen ülve, kését villáját kecsesen kezelve, zárt ajakkal rágsálla ételét.

Senki sem tudta, hogyan történt, csak hogy az asztalon eddig lökdösődő könyökök láthatatlanokká váltak, a piszkos kezek el-tűntek, a csámcsogás elhangzott. Csak Schnei-

der ur szörpölte levesét ezentul is és erős-ködött megállapítani helyét az uj áramlattal szemben, miközben magában káromkodott:

— Még az én asztalomnál is üldöz az a Cserépy-féle modor? Hogy az ördög vigye el!

De biz azt nem vitte el, sőt Schneider urnak kellett olyan tapasztalatot tenni, a mire éppen nem volt elkészülve, — ugyanis a milyen mértékben ő elhódítatott ő tőle — és éppen Sándorka által. Ő, az apa, már nem volt többé eszményképe az ő kis leányának, az ő szemefényének és megszűnt a gyermek előtt a csúhatatlanság dicskoszoru-jában ragyogni — sőt napról-napra hallgathatta az ilyeneket:

— Apuska, ezt nem így kell csinálni, a Sándorka egészen másként csinálja.

— Apuska, neked mindig olyan csunya foltos a kabátod, nem látod a Sándoré milyen tiszta?

És csakugyan Sándor rég felhagyott azzal, hogy finomabb neveltségét eltagadja: — hiszen mindig magán függni látta Gusztika nagy szemének tekintetét és nem volt kedve másodsor is kitenni magát a gyermek rendre-utasításának.

Az iskolai év végén Sándort kicsapták a gymnasiumból; anyja ugyan megkiserlett néhány rohamot a tanárok ellen, hogy vigyék vissza a fiut, de Sándor olyan következetesen adta az elbutultat az okori nyelvekkel szemben, hogy a felvételtől szó sem lehetett.

Habár azután a reáliskolában kitünő tanuló vált belőle, és a legjobb bizonyítványokat hozta haza, a gimnáziumból való kilépése folytán teljesen eljártozta. Anyja előtt nagyot sülyedt, hiszen örökre elvesztette jogát a magasabb társaságokba való bejuthatásra. Elkeseredve mondta neki:

— Ilyen közönséges érzésű gyerek iránt én nem érdeklődhetem; te tönkre tetted az aratást, melyet joggal megvárhattam volna tőled.

Sándort jobban bántották e szavak, mint az önmaga előtt is bevallotta; és feltette magában:

— Majd megmutatom én azt anyámnak, majd lesz még olyan nap, a mikor megmutathatom, hogy nem kell magát én miattam szégyélnie.

(Folyt köv)

Nyilttér.

LUXARDO
MARASCHINO
di Zara
NEVÜ VILÁGHIRÚ
LIKÓRJE
mindenütt
kapható.

Eladó boros hordók.

8-10 darab jókarban levő
7-800 literes boroshordó

eladó.

Értekezhetni a kiadó hivatalban.

Nem kell külföldre menni!

☞ Meglepő ☞

szép selymek kaphatók 38 krtól

feljebb.

Boros Testvérek

női divat-áruházában
Debreczen, Kossuth-utca 3. sz.
Tessék mintát kérni!!

Előresemmi költség!

Földbirtokosoknak
olcsó törlesztéses kölcsönt
ajánl
és a legrövidebb idő alatt
lebonyolít

BALOG EDE

DEBRECZEN.

Nagy-Várad-utca 2125. szám.

ELSŐ DEBRECZENI

paplan-gyár

Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madráczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

Tanulóknak!

Jutányos ár mellett

☞ **koszt** ☞

esetleg teljes ellátás kaphat és
havi abonnomák elfogadtnak
a „Szarvas“ vendéglőben
Kis-várad-utca az „Európa“-val
szemben.

Minden
sebesülésnél

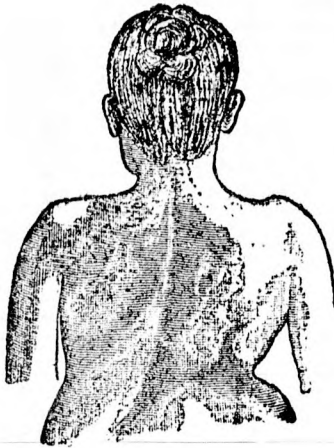
a
„Wiener Cosmet. Oel“

(bécsi cosmeticus olaj)

megbecsülhetetlen szolgálatot tesz ház, csa-
lád, iparnál és utazások. Üvegcsékben a
1 és 2 korona. Kapható Dr. Rothschnek
Vilmos gyógyszeráránban. Prospectus ingyen.

GOLDSTEIN KAROLINA

különlegességi mieder-gyára Debreczen, főtér Huber-ház.
Lég-bélelt fűző.

Természetes fénykép fűző nélkül.

Ezen általam javított műfűző, valóságos
jótétemény egyetlen testalkatu nőknél,
ezek kitűnnek a könnyűségük és ké-
nyelmességük által.

Az orvosok által, mint legkitűnőbb ké-
szítmény ajánlatnak ezen a téren.

Teljes discretió.

Természetes fénykép fűzővel.

valódi halcsont al . . . 12-20 frtig
finomabb kivitelben . . . 16-36 ;
tengeri fű béléssel . . . 5-14 ;

Megrendeléseknél kérjük a mértéken
kívül tudatni, mely váll vagy csipő
magasabb vagy alacsonyabb.

Kiváratra a házná is vehetek mértéket.

Steiner József-féle

☞ férfi ruha versenycsarnok ☞

Bidermann-palota

minden **szombaton este**

10 óráig

☞ **nyitva marad.** ☞

a tisztelt közönség részére.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani

☞ szavatolt tisztaságú ☞

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80-100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor különösen sovány
talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények,
lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásá-
nak tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán
hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb
felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.